

Projekt

z dnia 5 listopada 2021 r.

Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....

RADY MIASTA OŚWIĘCIM

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie: przyjęcia "Gminnego programu wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2022 - 2024"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1372) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.)

- Rada Miasta Oświęcim postanawia:

§ 1. Przyjąć "Gminny program wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2022 - 2024".

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Konieczna poprawa
Konieczna poprawa
13. XI 2021
A. H. H.

Zatwierdzam
(data, podpis i funkcja Prezydenta)

Starszy Referent ds. prawnych

mgr Andrzej Goytowski

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Oświęcimiu

mgr Beata Baka

Przekazano do Rady Miasta w dniu 10.11.21
Poz. centralnego rejestru projektów uchwał
Rady Miasta 604/21

mgr Beata Baka (Wyd. OR)

Wszystkie projekty uchwał
zostały przekazane w pocztę elektroniczną
sesji Rady Miasta 24.11.21

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miasta Oświęcim

z dnia.....2021 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE OŚWIĘCIM
NA LATA 2022 - 2024**

OŚWIĘCIM

SPIS TREŚCI:

- I. Podstawa prawna Programu - s. 3**
- II. Charakterystyka miasta Oświęcim - s. 4**
- III. Diagnoza środowiska lokalnego na terenie miasta Oświęcim - s. 6**
- IV. Założenia Programu - s. 14**
- V. Adresaci Programu - s. 15**
- VI. Realizator Programu - s. 15**
- VII. Podmioty współpracujące - s. 15**
- VIII. Analiza SWOT wsparcia rodziny w mieście Oświęcim - s. 16**
- IX. Cel główny i cele szczegółowe - s. 18**
- X. Finansowanie Programu - s. 23**
- XI. Monitoring i ewaluacja Programu - s. 23**

I. Podstawa prawna Programu.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Działania, które zostały przyjęte do realizacji w ramach poniższego programu są spójne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jak również z innymi aktami prawnymi, takimi jak:

- ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz.1249),

- ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.),
- ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1100 ze zm.),
- ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.),
- ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329).

Mając na uwadze powyższe uregulowania, założenia do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zasadę dobra dziecka i dobra rodziny opracowano niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny. Program ten jest spójny z aktualną strategią rozwiązywania problemów społecznych miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026 jak również z pozostałymi dokumentami programowymi, dotyczącymi pomocy i integracji społecznej. Założony program określa działania ukierunkowane głównie na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze oraz na działania profilaktyczne, zapobiegające wykluczeniu społecznemu.

II. Charakterystyka miasta Oświęcim.

Miasto Oświęcim leży w centrum Kotliny Oświęcimskiej, między Pogórzem Karpackim, a Wyżyną Śląską. Z okolicznymi regionami łączą miasto dogodne połączenia drogowe, kolejowe i wodne. Przez centrum miasta przepływa rzeka Soła, a północną granicę dzielnicy Dwory stanowi Wisła. W jego obrębie znajdują się także potoki Macocha i Młynówka, stawy oraz jezioro Kruki. Gmina Oświęcim obejmuje obszar ok. 75 km² leżący we wschodniej części Kotliny Oświęcimskiej, w widłach rzek Wisły i Soły, w powiecie oświęcimskim, województwa małopolskiego. Gminę tworzy 13 miejscowości takich jak: Babice, Broszkowice, Brzezinka, Dwory Drugie, Grojec, Harmęże, Łazy, Pławy, Poręba Wielka, Rajsko, Stawy Monowskie, Włosienica oraz Zaborze. Sam Oświęcim zajmuje powierzchnię 30,3 km², na jego terenie mieszka 35.130 mieszkańców (według danych statystycznych Urzędu Miasta Oświęcim na dzień 30.09.2021 r.).

Na terenie miasta Oświęcim istnieje dobry dostęp do sieci wodociągowej, gazowej oraz telekomunikacyjnej. Ważnym elementem w rozwoju gminy jest jej położenie na styku dwóch województw: śląskiego i małopolskiego oraz między trzema dużymi miastami: Krakowem (ok. 70 km), Katowicami (ok. 35 km) i Bielskiem-Białą (ok. 35 km). Bardzo ważne są również połączenia kolejowe relacji: Katowice–Mysłowice, Oświęcim–Zator–Kraków oraz Zebrzydowice–Czechowice–Oświęcim–Trzebinia, ze stacją węzłową w Oświęcimiu. Autostradą A4 Kraków–Katowice łatwo dotrzeć do międzynarodowych portów lotniczych w Krakowie-Balicach (ok. 60 km) i Katowicach-Pyrzowicach (ok. 70 km). Komunikacyjnie gmina położona jest przy drodze nr 44 relacji Tychy–Oświęcim–Zator. Przez jej teren przebiegają drogi w kierunkach: nr 44 Tychy–Oświęcim–Zator, nr 933 Chrzanów–Oświęcim–Pszczyna i nr 948 Oświęcim–Kęty.

W Oświęcimiu funkcjonują liczne placówki oświatowe oraz kulturalne takie jak: Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego, Osiedlowy Dom Kultury Zasole w Oświęcimiu, Oświęcimskie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna Galeria Książki, Młodzieżowy Dom Kultury, Muzeum Zamek w Oświęcimiu, Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży oraz Państwowe Muzeum Auschwitz - Birkenau. W mieście Oświęcim funkcjonuje 7 przedszkoli publicznych, takich jak: Miejskie Przedszkole nr 7, Przedszkole nr 8 im. Jana Pawła II Sióstr Serafitek, Miejskie Przedszkole nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Specjalnym, Miejskie Przedszkole nr 15, Miejskie Przedszkole nr 16, Miejskie Przedszkole nr 17, Miejskie Przedszkole nr 18 oraz przedszkola niepubliczne: Niepubliczne Przedszkole „Jedyneczka”, Niepubliczne Przedszkole „Bajka”, Niepubliczne Przedszkole „Promyczek”, Niepubliczne „Tęczowe Przedszkole”, Niepubliczne Przedszkole „Przygoda” s.c., Niepubliczne Przedszkole Ekologiczne „Bajkowy Dworek” oraz Prywatne Przedszkole „Pluszowy Miś”. Ponadto, w mieście Oświęcim jest 9 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr 2 im. Łukasza Górnickiego, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Klementyny Tańskiej – Hoffmanowej, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 im. Stanisława Wyspiańskiego, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 im. Orła Białego, Szkoła Podstawowa nr 7 im. Zofii Kossak, Szkoła Podstawowa Sportowa z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego nr 8 im. Marii Skłodowskiej-Curie, Szkoła Podstawowa nr 9 im. Orędowników Pokoju, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr 11 im. Mikołaja Kopernika, oraz Szkoła Podstawowa w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym.

W mieście Oświęcim funkcjonują również szkoły ponadpodstawowe: Powiatowy Zespół nr 2 Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego i Technicznych im. Ignacego Łukasiewicza, Powiatowy Zespół nr 4 Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych im. Komisji

Edukacji Narodowej, Powiatowe Centrum Kształcenia Technicznego i Branżowego, Zespół Szkół Zawodowych Towarzystwa Salezjańskiego, Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Konarskiego, Branżowa Szkoła I stopnia oraz Szkoła Przysposabiająca do Pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym. Na terenie miasta Oświęcim funkcjonuje również Małopolska Uczelnia Państwowa im. rotmistrza Witolda Pileckiego. W mieście Oświęcim znajdują się również: kryta pływalnia, sztuczne lodowisko, boiska do piłki nożnej, kluby sportowe, hotele oraz liczne restauracje. Na terenie miasta Oświęcim podejmowanych jest szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży. Istotną rolę odgrywają tutaj placówki wsparcia dziennego, które posiadają szeroką ofertę edukacyjną, wypełniają czas wolny swoim podopiecznym oraz zapobiegają wykluczeniu społecznemu.

III. Diagnoza środowiska lokalnego na terenie miasta Oświęcim.

Sytuacja bytowa rodzin w mieście Oświęcim uzależniona jest od sytuacji ekonomicznej, gospodarczej oraz kulturowej jaka panuje aktualnie na terenie kraju. Część rodzin żyjących na terenie Oświęcimia nie radzi sobie z przystosowaniem się do zmieniających się warunków, szybkiego tempa życia, a także podjęciem zatrudnienia oraz koniecznością zdobywania i poszerzania kompetencji zawodowych adekwatnych do aktualnego zapotrzebowania rynku pracy. Wielu z nich traci pracę co przyczynia się do poczucia niemocy oraz braku wpływu na swoje życie. Niejednokrotnie osoby te wchodzą w różne uzależnienia, zaniedbują swoje obowiązki opiekuńczo – wychowawcze wobec dzieci, mają konflikt z prawem, tracą mieszkania, uwięzione są w przemoc domową. Celem zapobiegania wykluczeniu społecznemu mieszkańców, pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny w mieście Oświęcim podejmują w ramach swoich czynności zawodowych działania naprawcze. Poza udzielaniem pomocy materialnej wspierają rodziny wieloproblemowe w rozwiązywaniu problemów życiowych, prowadzą szeroko rozwinięte poradnictwo oraz wskazują właściwy tor w podejmowaniu działań pomocowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu realizuje zadania z zakresu: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny oraz współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Podejmowane działania mają na celu przywrócenie rodzinie prawidłowego funkcjonowania w środowisku oraz zdobycie nowych umiejętności, koniecznych do właściwego wypełniania ról społecznych w tym funkcji rodzicielskich.

W latach 2018 – 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu udzielił pomocy w formie świadczeń pieniężnych jak i również niepieniężnych co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba środowisk objętych pomocą społeczną w latach 2018 – 2020.

Poszczególne lata:	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba środowisk:	1.315	1.246	962

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań za lata 2018-2020 (MPiPS/MRiPS)

Tabela 2. Powody przyznania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w latach 2018 – 2020.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin:		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Ubóstwo	635	620	528
Sieroctwo	0	1	2
Bezdomność	55	72	78
Potrzeba ochrony macierzyństwa	17	38	30
W tym wielodzietność	12	14	11
Bezrobocie	289	373	359
Niepełnosprawność	430	547	429
Długotrwała lub ciężka choroba	473	874	613
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	289	330	244
W tym:	114	106	105
- rodziny niepełne			
- rodziny wielodzietne	48	36	40
Przemoc w rodzinie	3	8	6
Alkoholizm	56	86	84
Narkomania	0	3	3
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	14	25	15
Zdarzenia losowe	1	3	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	2	0

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań za lata 2018-2020 (MPiPS/MRiPS)

Dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W celu udzielania kompleksowego wsparcia rodzinom przeżywającym kryzys konieczna jest spójna współpraca różnych instytucji pomocowych. Udzielanie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest priorytetem w zadaniach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu jako głównego realizatora działań w zakresie pomocy i integracji społecznej. W związku z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu zatrudnia trzech asystentów rodziny w oparciu o umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Celem pracy asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie powrotu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. Asystent rodziny ma na celu wspieranie rodziny w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu rodziny w przezwyciężeniu trudności oraz w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy oraz trudności. Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą: opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny; pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, a także problemów wychowawczych; motywowanie rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz wspieranie aktywności społecznej rodzin; pomoc w poszukiwaniu pracy zarobkowej i jej utrzymaniu; współpraca z rodziną zastępczą, rodzinnym domem dziecka, placówką opiekuńczo-wychowawczą, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności; udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych; podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie dokumentacji, która dotyczy pracy z rodziną; dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny; monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną oraz sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.

Praca asystenta rodziny odbywa się również w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Ustawa ta weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017r. i jej głównym celem jest udzielanie kompleksowego wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom w przypadku urodzenia dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym

okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zadaniem asystenta rodziny jest koordynowanie poradnictwa do którego rodzina jest uprawniona w oparciu o ustawę w następującym zakresie:

- 1) wsparcie i towarzyszenie emocjonalne,
- 2) pomoc w dotarciu do miejsc oraz specjalistów, gdzie rodzina może otrzymać wsparcie,
- 3) opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia,
- 4) załatwianie spraw w różnych instytucjach w imieniu rodziny na podstawie upoważnienia,
- 5) pomoc rodzinie:
  - a) w skutecznym przezwyciężaniu trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
  - b) w uzyskaniu wsparcia psychologicznego,
  - c) w uzyskaniu pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych,
  - d) w dostępie do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Asystent rodziny pracuje z rodziną do czasu osiągnięcia zakładanych celów. Efekty pracy w dużej mierze zależą od współpracy ze strony rodziny oraz chęci do zmiany dotychczasowego trybu życia. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności to szereg działań ukierunkowanych na przywrócenie rodzinie samodzielności w oparciu o jej zasoby. W związku z powyższym asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną metodą interdyscyplinarną w oparciu o współpracę z instytucjami, podmiotami oraz placówkami, pracującymi w obszarze na rzecz dziecka i rodziny.

Zestawienie danych o liczbie rodzin, które korzystały ze wsparcia asystenta rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w latach 2018 – 2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018 – 2020.

	Liczba rodzin:		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba asystentów:	3	3 (w tym w okresie od 01.09 – 30.11.2019r. - 2 asystentów rodziny)	3
Liczba rodzin objętych wsparciem:	46	52	50

W tym:			
- do 3 miesięcy:	0	6	2
- powyżej 3 do 12 miesięcy:	11	5	15
- powyżej roku:	23	21	25
- z którymi zakończono współpracę:	12	20	8
Liczba rodzin zobowiązanych do współpracy przez Sąd Rejonowy :	21	25	23

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2018-2020.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu pracę z rodziną prowadzi również w formie konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego. W latach 2018 – 2020 w tym zakresie udzielano następujących porad:

Tabela 4. Liczba porad udzielonych przez MOPS w Oświęcimiu w latach 2018 – 2020.

	Liczba udzielonych porad:		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba porad prawnych:	122	129	25 (Z uwagi na ogłoszoną pandemię i w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS – CoV-2, ilość udzielanych porad była ograniczona).
Liczba konsultacji terapeutycznych w zakresie problemu alkoholowego:	203	186	37 (Z uwagi na ogłoszoną pandemię i w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS – CoV-2, ilość udzielanych porad była ograniczona).

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2018-2020.

Wśród narzędzi wsparcia rodziny biologicznej ważne miejsce zajmują również placówki wsparcia dziennego. Placówki te, działają w formie opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej. Umożliwiają dzieciom i młodzieży dostęp do różnorodnych zajęć pozalekcyjnych oraz specjalistycznych. Poprzez szeroki zakres działań stanowią szansę rozwoju zainteresowań, uczą odpowiednich postaw społecznych oraz wyrażania swoich emocji. W 2018 r. cztery podmioty

z terenu miasta Oświęcim prowadziły pięć placówek wsparcia dziennego. Placówki te zapewniały 135 miejsc i objęły opieką i wsparciem 128 dzieci. W roku 2019 funkcjonowały cztery placówki wsparcia dziennego prowadzone przez trzy podmioty. Placówki te zapewniały 110 miejsc i objęły opieką i wsparciem 102 dzieci. W 2020 r. trzy podmioty z terenu miasta Oświęcim prowadziły cztery placówki wsparcia dziennego. Placówki te zapewniały 100 miejsc i objęły opieką i wsparciem 100 dzieci.

Kolejnym zadaniem gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest współfinansowanie kosztów związanych z umieszczeniem i pobytem dzieci w pieczy zastępczej. W tabelach poniżej wskazano jak kształtowała się liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020 oraz poniesione w związku z tym koszty.

Tabela 5. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba dzieci ogółem przebywających w pieczy zastępczej, w tym:	42	34	37
- liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej:	16	14	18
- liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej:	26	20	19
Gmina miasto Oświęcim ponosiła również koszty związane z utrzymaniem i opieką dzieci w zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym:	1	2	2

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2018-2020.

Tabela 6. Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Opłata gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:	234.187,47	294.924,77	372.378,53 zł

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2018-2020.

Analiza danych zawartych w tabelach informuje o tym, iż problem związany z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej w mieście Oświęcim w dalszym ciągu jest bardzo duży. W związku z powyższym istotne jest kontynuowanie kompleksowych oraz profesjonalnych rozwiązań, mających na celu zapobieganie rozszerzaniu się powyższego problemu. Aby umożliwić dzieciom wychowywanie się w rodzinie biologicznej, udzielanie pomocy instytucjonalnej ma charakter profilaktyczny oraz długofalowy.

Pozyskane informacje od instytucji działających na rzecz rodziny z terenu miasta Oświęcim przedstawiają dane, dotyczące sytuacji rodzin i wsparcia w poszczególnych latach.

Tabela 7. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny oraz Oświęcimskich Kart Rodziny w latach 2018 – 2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny:	378	1051	881
Liczba wydanych Oświęcimskich Kart Rodziny:	826	756	622

Źródło: dane Urzędu Miasta Oświęcim.

Tabela 8. Liczba osób bezrobotnych w mieście Oświęcim w latach 2018-2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba osób bezrobotnych ogółem:	851	758	1013
Liczba osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku:	722	640	846

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

Tabela 9. Liczba postępowań karnych na terenie miasta Oświęcim gdzie sprawcą była osoba nieletnia w latach 2018-2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba postępowań karnych gdzie sprawcą była osoba nieletnia:	23	13	10

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu.

Tabela 10. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora na terenie miasta Oświęcim w latach 2018-2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora:	113	113	99

Źródło: dane Sądu Rejonowego w Oświęcimiu.

Tabela 11. Liczba podejmowanych działań w stosunku do osób z problemem alkoholowym w latach 2018 – 2020.

	2018r.	2019r.	2020r.
Liczba wniosków o leczenie odwykowe, przeciwalkoholowe, które wpłynęły do MKRPA:	81	103	59
Liczba osób, które zgłosiły się do MKRPA i zostały skierowane na badania biegłych:	29	44	29
Liczba osób skierowanych do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu celem zastosowania leczenia odwykowego przeciwalkoholowego:	52	61	43

Źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu.

Tabela 12. Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem psychologicznym w latach 2018 – 2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym:	33	68	35
Liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym:	33	23	6

Źródło: dane Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Oświęcimiu.

Tabela 13. Liczba osób objętych pomocą psychologiczną oraz liczba osób korzystających z mediacji rodzinnych w latach 2018 – 2020.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba osób objętych pomocą psychologiczną:	87	112	30
Liczba rodzin korzystających z mediacji rodzinnych:	0	0	0

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Oświęcimiu (POIK).

Tabela 14. Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym oraz liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych na terenie szkoły w latach 2018 – 2020.

	2018r.	2019r.	2020r.
Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym:	647	646	802
Liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych:	224	258	267

Źródło: dane Szkół Podstawowych z terenu miasta Oświęcim.

IV. Założenia Programu.

Opracowany i przedstawiony program wspierania rodziny w mieście Oświęcim jest dokumentem, który zaplanowany jest do realizacji na lata 2022 – 2024. Głównym zadaniem programu jest osiągnięcie założonych celów, dlatego też wszystkie prowadzone działania nadal będą skoncentrowane na poprawę funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, zwłaszcza funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczeniu zachowań negatywnych i nieakceptowanych w społeczeństwie oraz umożliwieniu jak największej ilości dzieci wychowywania się w rodzinie biologicznej, bez konieczności umieszczenia w pieczy zastępczej. W realizację powyższego programu będą włączane różne instytucje, organizacje oraz placówki, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodzinę oraz dążą do uzyskania przez nią takiej stabilizacji aby prawidłowo funkcjonowała w społeczeństwie. Niezbędne jest również systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków problemów oraz promowanie rodzinnego i prawidłowego stylu życia.

V. Adresaci Programu.

Działania założone w Programie skierowane są do rodzin wieloprotblemowych zamieszkujących na terenie miasta Oświęcim, u których wystąpiły trudności opiekuńczo – wychowawcze, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej lub w których dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej. Adresatami są również przedstawiciele różnych służb oraz instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

VI. Realizator Programu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu jest jednostką organizacyjną miasta Oświęcim, powołaną do realizacji i koordynacji działań w zakresie pomocy i integracji społecznej. Jest odpowiedzialny za realizację, monitorowanie i ewaluację Programu oraz prowadzenie odpowiedniej dokumentacji sprawozdawczej w zakresie realizacji niniejszego Programu.

VII. Podmioty współpracujące.

W ramach realizacji niniejszego Programu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu współpracuje z następującymi podmiotami:

- Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Sądem Rejonowym w Oświęcimiu,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Oświęcimiu,
- Urzędem Miasta w Oświęcimiu,
- Komendą Powiatową Policji w Oświęcimiu,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Oświęcimiu,
- placówkami oświatowymi,
- placówkami wsparcia dziennego,
- organizacjami pozarządowymi,
- kościołami i związkami wyznaniowymi.

VIII. Analiza SWOT wsparcia rodziny w mieście Oświęcim.

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej skuteczny w osiągnięciu założonych celów w oparciu o istniejące w Gminie miasto Oświęcim zasoby. Jakościowa analiza sytuacji dziecka, rodziny oraz całego systemu wspierania rodziny pozwala na ukierunkowanie działań pomocowych aby sprzyjały one osiągnięciu założonego celu głównego oraz celów szczegółowych. Analiza SWOT jest techniką pomagającą analizować i porządkować informacje, które umieszczane są w czterech grupach: S –mocne strony: wszystko to co stanowi przewagę, zaletę omawianego projektu; W –słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego projektu; O –szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego projektu szansę korzystnej zmiany; T –zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego projektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

ANALIZA SWOT

S-mocne strony	W-słabe strony
1. Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny np. w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Objęcie rodzin i dzieci wsparciem asystenta rodziny.	1. Bierna postawa rodzin i osób wobec problemów występujących w ich rodzinie oraz niechęć do współpracy z instytucjami niosącymi pomoc w tym zakresie.
2. Funkcjonowanie na terenie miasta Oświęcim Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.	2. Brak chęci i gotowości rodzin do zmiany stylu życia.
3. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	3. Brak pozytywnych wzorców do naśladowania wśród rodzin wieloprotblemowych.
4. Rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego.	4. Występowanie przemocy w środowisku rodzinnym i lokalnym.
5. Funkcjonowanie na terenie miasta Oświęcim: Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży „Euro-Med”, NZOZ Ośrodka Rehabilitacji Euro – Med, Poradni Odwykowej ZZOZ oraz Centrum Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia - Ośrodek Rodzinna.	5. Brak zainteresowania pełnieniem funkcji rodzin wspierających.
6. Wsparcie i pomoc rodzinom wieloprotblemowym oraz przeżywających trudności przez asystentów rodziny.	6. Nieprawidłowe wywiązywanie się rodziców z roli opiekunów – wychowawczej.
7. Wykwalifikowana kadra pracownicza różnych instytucji działająca na rzecz rodziny.	7. Zaburzone relacje w rodzinach, rozwody, separacje.
	8. Stereotypowe postrzeganie instytucji działających na rzecz rodziny.
	9. Bezradność klientów pomocy społecznej. Powielanie wzorców pokoleniowych.

<p>8. Udział pracowników działających na rzecz rodziny w licznych szkoleniach oraz innych formach podnoszących kwalifikacje zawodowe.</p> <p>9. Funkcjonująca „Oświęcimska Karta Rodziny” oraz „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny”.</p> <p>10. Atrakcyjny program wsparcia organizacji pozarządowych oraz placówek wsparcia dziennego dla rodzin z dziećmi.</p> <p>11. Bogaty i urozmaicony program edukacyjny skierowany dla dzieci i młodzieży, realizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną Galeria Książki oraz Oświęcimskie Centrum Kultury.</p> <p>12. Dostępność żłobków oraz siedmiu przedszkoli na terenie miasta Oświęcim.</p> <p>13. Rozwinięta oferta edukacyjna w zakresie szkolnictwa podstawowego oraz ponadpodstawowego.</p> <p>14. Działające na terenie miasta Oświęcim liczne zakłady pracy.</p> <p>15. Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży.</p> <p>16. Dostęp do poradnictwa specjalistycznego m.in. prawnika, psychologa oraz terapeuty.</p> <p>17. Funkcjonowanie kilku placówek ochrony zdrowia na terenie miasta.</p> <p>18. Monitorowanie sytuacji dziecka i rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.</p> <p>19. Profesjonalna oferta wsparcia dla rodzin pozostających w kryzysie.</p>	<p>10. Niewystarczająca aktywność w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego.</p> <p>11. Ograniczona liczba wolontariuszy wspierających dzieci z rodzin wieloprotblemowych.</p> <p>12. Ograniczony dostęp do specjalistów np. psychiatry dziecięcego.</p> <p>13. Zbyt długi czas oczekiwania na pomoc specjalistów.</p> <p>14. Niewystarczająco rozwinięta sieć wsparcia dla dzieci i młodzieży w postaci organizowania grup wsparcia i grup terapeutycznych.</p>
<p>O-szanse</p>	<p>T-zagrożenia</p>
<p>1. Utrzymanie dzieci w rodzinie biologicznej. Uniknięcie umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p> <p>2. Edukacja rodzin w zakresie prawidłowego wypełniania ról opiekuńczo – wychowawczych.</p> <p>3. Edukacja rodzin w zakresie radzenia sobie z bezradnością, stresem, agresją, bezrobociem oraz trudnościami dnia codziennego.</p>	<p>1. Wzrastająca liczba rodzin wieloprotblemowych oraz klientów pomocy społecznej.</p> <p>2. Wzrost kosztów utrzymania rodziny, ubóstwo, bezradność życiowa.</p> <p>3. Wzrost problemów społecznych: przemoc, alkoholizm, narkomania, niewydolność opiekuńczo – wychowawcza.</p>

<p>4. Utrzymująca się na podobnym poziomie liczba rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.</p> <p>5. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników MOPS oraz innych osób działających na rzecz rodziny.</p> <p>6. Wzmocnienie współpracy między instytucjami wspierającymi rodzinę.</p> <p>7. Wzrost świadomości rodzin oraz umiejętność korzystania z różnych form wsparcia instytucjonalnego.</p> <p>8. Podniesienie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców.</p> <p>9. Zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych oraz poprawa relacji między poszczególnymi członkami rodziny.</p> <p>10. Sytuacja finansowa miasta umożliwiająca zaspokojenie potrzeb w zakresie edukacji szkolnej oraz rozwinięcie oferty przedszkolnej i żłobkowej.</p> <p>11. Możliwość tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>4. Wzrost bezrobocia.</p> <p>5. Długotrwałe korzystanie z pomocy społecznej. Powielanie wzorców pokoleniowych, niska motywacja do zmiany dotychczasowego trybu życia.</p> <p>6. Zjawisko samotnego rodzicielstwa – rozpad rodzin.</p> <p>7. Niska wrażliwość społeczna na stosowanie przemocy w rodzinie. Brak wrażliwości oraz empatii w stosunku do drugiego człowieka.</p> <p>8. Trudności mieszkaniowe.</p> <p>9. Zagrożenie wykluczeniem społecznym.</p>
---	--

IX. Cel główny i cele szczegółowe.

Cel główny: Rozwój kompleksowego wsparcia na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz przywrócenie wszystkim członkom rodziny zdolności prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym.

Cele szczegółowe:

Cel I. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
1. Zapewnienie bezpieczeństwa materialno-bytowego rodzinom z dziećmi znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Poprawa warunków materialno - bytowych	* Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną, w tym liczba rodzin niepełnych oraz liczba rodzin, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej,

			a w których prowadzone są działania mające na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej
2. Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów realizowanej na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1915), tj. stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dzieci	* Liczba dzieci objętych pomocą materialną o charakterze socjalnym dla uczniów w formie stypendium szkolnego i formie zasiłku szkolnego
3. Objęcie pomocą dzieci w formie dożywiania w placówkach oświatowych	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu * Placówki oświatowe	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dzieci	* Liczba dzieci korzystających z dożywiania w placówkach oświatowych dofinansowywanego przez MOPS * Liczba dzieci korzystających z dożywiania finansowanego ze środków szkoły

Cel II. Wspieranie rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze w zakresie przywrócenia zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych.

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
1. Zwiększenie możliwości korzystania przez rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ze wsparcia asystenta rodziny	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Wzrost liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	* Liczba zatrudnionych asystentów rodziny
2. Zapewnienie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wsparcie asystenta rodziny	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Wzrost kompetencji rodzicielskich	* Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
3. Organizowanie spotkań, warsztatów poszerzających wiedzę rodziców dot. opieki	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,	Rozwój kompetencji rodzicielskich	* Liczba zorganizowanych działań

i wychowania dziecka	* Placówki wsparcia dzienneho, * Poradnia Psychologiczna- Pedagogiczna w Oświęcimiu		*Liczba uczestników
4. Dążenie do reintegracji rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej poprzez pomoc w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Poprawa funkcjonowania społecznego i rodzinnego środowisk objętych pomocą	* Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, * Liczba rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, nieobjętych wsparciem asystenta rodziny ze względu na odmowę współpracy przez rodziców
5. Działalność placówek wsparcia dziennego w zakresie pomocy dziecku oraz rodzinie w opiece i wychowaniu	* Urząd Miasta Oświęcim, * Placówki wsparcia dzienneho	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci poza zajęciami szkolnymi w sposób kreatywny i sprzyjający ich rozwojowi społecznemu	* Liczba placówek wsparcia dziennego * Liczba miejsc jakimi dysponują placówki wsparcia dziennego * Liczba dzieci korzystających z zajęć w placówkach wsparcia dziennego.
6. Promowanie funkcji rodziny wspierającej	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Zwiększenie wiedzy mieszkańców miasta na temat funkcji rodziny wspierającej	Metoda promowania rodziny wspierającej

7. Działania integracyjne i edukacyjne na rzecz rodziny	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Placówki oświatowe, * Kościoły i Związki wyznaniowe 	Integracja rodziny ze środowiskiem lokalnym	* Liczba zorganizowanych działań
8. Organizowanie czasu dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności rekreacyjnej i edukacyjno - kulturalnej	<ul style="list-style-type: none"> * Instytucje kultury, * Urząd Miasta Oświęcim, * Placówki wsparcia dziennego, * Placówki oświatowe 	<ul style="list-style-type: none"> * Rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży * Zwiększenie aktywności kulturalnej dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba działań skierowanych do rodzin * Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny * Liczba wydanych Oświęcimskich Kart Rodziny

Cel III. Interdyscyplinarna praca z rodzinami przeżywającymi trudności wychowawcze oraz przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie.

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
1. Monitoring sytuacji rodzin wieloproblemowych oraz analiza zjawisk powodujących ubieganie się o pomoc	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w mieście Oświęcim 	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach poprzez wczesne reagowanie	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną * Liczba rodzin monitorowanych w ramach procedury "Niebieskie Karty"
2. Praca socjalna ukierunkowana na wzmacnianie lub odzyskiwanie przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji społecznych	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu 	Podnoszenie kompetencji rodzicielskich w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych i poprawa wzajemnych relacji w rodzinie	* Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w których prowadzona jest procedura "Niebieskie Karty"
3. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań naprawczych zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu, 	Zwiększenie świadomości na temat negatywnych czynników wpływających na funkcjonowanie rodziny	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy * Liczba osób korzystających

	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Oświęcimiu, * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu 		<p>z konsultacji dla osób z problemem alkoholowym</p> <ul style="list-style-type: none"> * Liczba osób objętych działaniami MKRPA * Liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" * Liczba realizowanych procedur "Niebieskie Karty"
--	---	--	---

Cel IV. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich poprzez zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki oraz poradnictwa specjalistycznego.

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
1. Rozszerzenie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, praca socjalna, prowadzenie terapii i mediacji dla rodzin)	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu, * Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Oświęcimiu, * Organizacje pozarządowe, * Placówki wsparcia dziennego 	Zapewnienie dostępu do bezpłatnego poradnictwa	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba osób korzystających z poradnictwa * Liczba udzielonych mediacji
2. Wspieranie rozwoju wolontariatu oraz innych form aktywizacji młodzieży na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Organizacje pozarządowe, * Placówki wsparcia dziennego, * Placówki oświatowe 	Wzmocnienie rodziny w wypełnianiu swoich funkcji	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba wolontariuszy * Rodzaje działań wspieranych przez wolontariuszy * Liczba osób korzystających z pomocy wolontariuszy

Cel V. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry zajmującej się wspieraniem dziecka oraz rodziny.

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
1. Wspieranie osób profesjonalnie zajmujących się pracą na rzecz dziecka i rodziny	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, * Placówki oświatowe	Wzrost kompetencji pracowników zajmujących się wspieraniem rodziny	* Liczba działań edukacyjnych dla pracowników * Liczba uczestników działań edukacyjnych

X. Finansowanie Programu.

- 1) Środki własne z budżetu gminy miasto Oświęcim zabezpieczone w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań statutowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu.
- 2) Środki zewnętrzne, które w ramach pojawiających możliwości będą pozyskiwane z innych źródeł.

XI. Monitoring i ewaluacja Programu.

Monitoring podejmowanych działań będzie prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu na podstawie informacji uzyskiwanych od podmiotów współuczestniczących w jego realizacji. Wskazana jest więc zgodnie z założeniami Programu kompleksowość działań oparta na stałej współpracy interdyscyplinarnej pomiędzy instytucjami i organizacjami w celu osiągnięcia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny program wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od potrzeb zdiagnozowanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Wskaźniki ewaluacji będą poddawane systematycznej analizie i uwzględnione w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, składanym Radzie Miasta Oświęcim zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do 31 marca.

Starszy Specjalista Pracy Socjalnej
Koordynator

mgr *Marzena Nawracaj*

Pracownik Socjalny

Monika Bartula
mgr *Monika Bartula*

Główny Specjalista
Działu Pomocy Środowiskowej

mgr *Agnieszka Jurkiewicz-Kozak*

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Oświęcimiu

Beata Baka
mgr *Beata Baka*

Uzasadnienie

W myśl art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 821 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, które uchwała rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Uchwałą Nr III/27/18 Rada Miasta Oświęcim przyjęła "Gminny program wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2019 - 2021". Z uwagi na zbliżający się koniec okresu, na jaki ww. program został przyjęty, opracowany został projekt nowego w tym względzie dokumentu.

Przedstawiany "Gminny program wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2022 - 2024" został opracowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę środowiska lokalnego i dotychczasowe doświadczenia, które wskazują, że w dalszym ciągu na terenie miasta Oświęcim występuje duża liczba rodzin wieloproblemowych. Dlatego też wszystkie prowadzone działania w ramach przedstawianego Programu nadal będą skoncentrowane na poprawę funkcjonowania ww. rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, zwłaszcza funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zwiększaniu poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczeniu zachowań negatywnych i nieakceptowalnych społecznie oraz umożliwienia jak największej ilości dzieci wychowywania się w rodzinie biologicznej, a w realizację Programu będą włączane różne instytucje.

Źródłem finansowania zadań Programu będą przede wszystkim środki własne miasta Oświęcim zabezpieczane w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań statutowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu oraz w miarę istniejących możliwości, środki zewnętrzne pozyskiwane z innych źródeł.

Mając na uwadze powyższe, przedstawia się Radzie Miasta Oświęcim projekt uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego programu wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2022-2024" celem uchwalenia.

Starszy Referent ds. prawnych

mgr Andrzej Goytowski

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Oświęcimiu

mgr Beata Baka

